

Többen jönnek haza, mint amennyien elmennek - a portfolio.hu cikke

Hosszú évek óta először fordult elő 2018-ban, hogy több Magyarországon született ember tért haza, mint ahányan elvándoroltak, vagyis pozitív volt a nettó migrációs egyenleg – derül ki a KSH Statisztikai Tükör kiadványából, melyet hétfőn tettek közzé. Ha ehhez hozzávesszük a már külföldön született magyarokat is, akkor tízezer fős többletet mutat az egyenleg. Ez némileg ellentmond az eddig ismert részadatoknak, aminek oka lehet a statisztikák megbízhatatlansága vagy az eltérő módszertan.

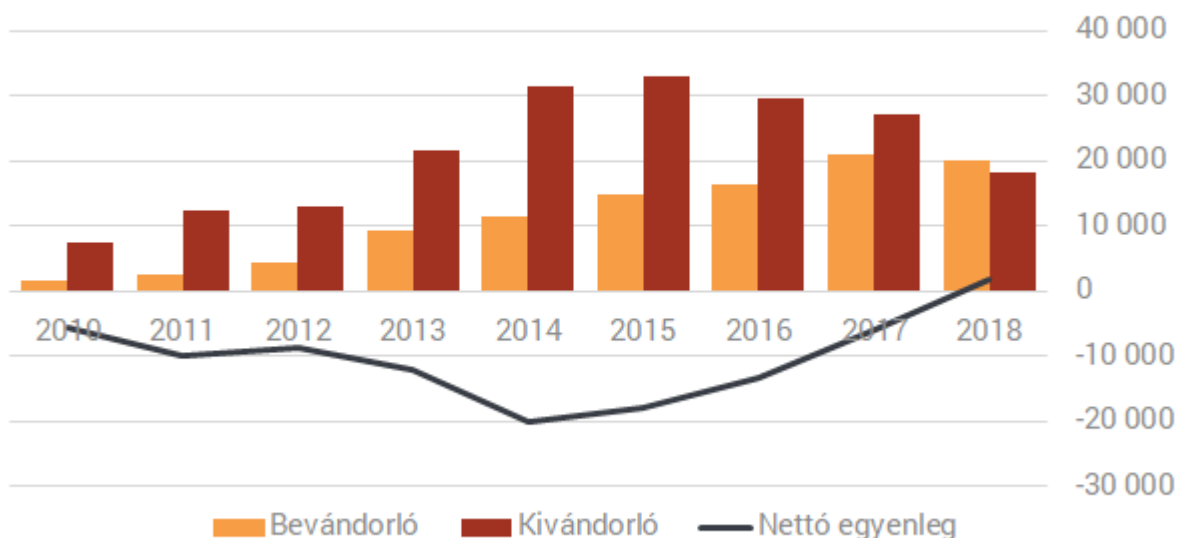
Micsoda? Többen jönnek haza?

Évek óta nem volt arra példa, hogy a Magyarországon születettek körében pozitív legyen hazánk nettó migrációs egyenlege, vagyis többen térjenek haza, mint ahányan elmentek az országból. A KSH friss, előzetes adatai szerint ez a fordulat történt meg 2018-ban, a népmozgalomról kiadott friss statisztika szerint ugyanis

TAVALY 20 EZER ITTHON SZÜLETETT MAGYAR TÉRT HAZA AZ ORSZÁGBA, MIKÖZBEN "CSAK" 18 150-EN TÁVOZTAK KÜLFÖLDRE.

A javulás elsősorban utóbbi számnak, vagyis a kivándorlási hajlandóság csökkenésének köszönhető. 2017-ban még majdnem 27 ezer volt ez a szám, 2014-15-ben pedig a 30 ezret is meghaladta. Ezzel szemben a hazatérők száma tavaly egy kicsit még csökkent is az előző 20 906-ról, ami az elmúlt kilenc év csúcsát jelentette.

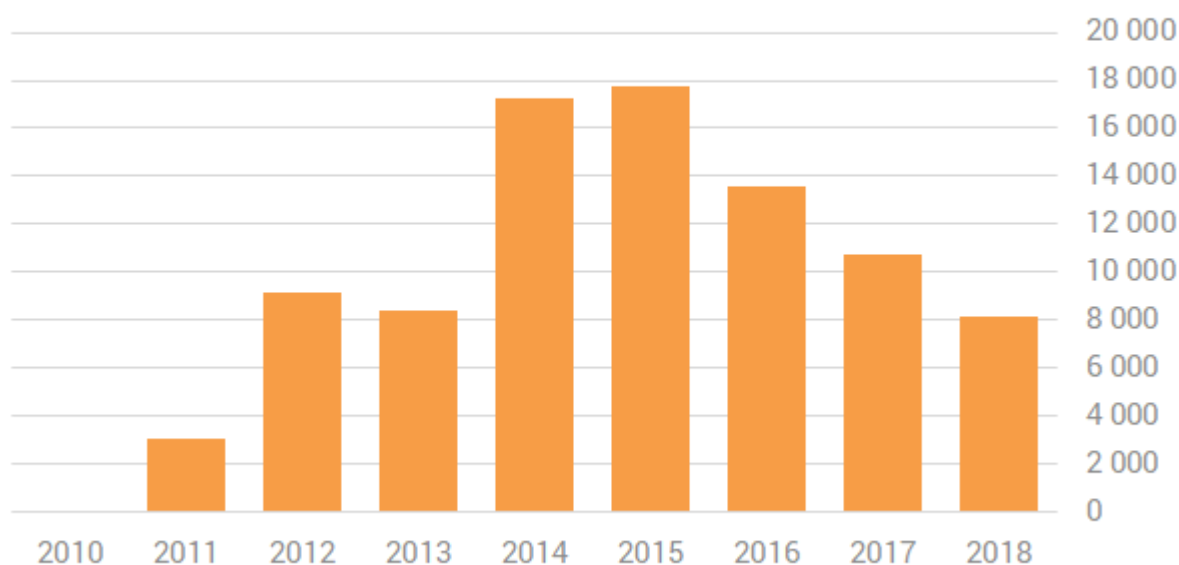
A Magyarországon született magyar állampolgárok nemzetközi vándorlása

Forrás: KSH, Portfolio

Ha a hazánkban születettek nemzetközi vándorlásához hozzávesszük a már külföldön születettek Magyarország felé vándorlását is, akkor tavaly kereken tízezerrel többen jöttek az országba, mint ahányan elmentek, hiszen a 20 ezernyi hazatérő mellett volt 8150 olyan ember is, aki külföldön született. Ez egyébként szintén csökkenést jelentett a korábbi évek 10 ezer feletti adatai után, 2014-ben például ennek a duplája volt. Ennek egyik oka az lehet, hogy a kezdeti évek után lassult a határon túli magyarok honosítása, hiszen aki akarta, az az első évben megkaphatta az állampolgárságot. Márpedig, ha ők Magyarországra költöznek, akkor elvileg megjelennek ebben a statisztikában, mint külföldön születettek.

A nem Magyarországon született magyar állampolgárok hazánkba vándorlása

Forrás: KSH, Portfolio

A KSH anyaga kiemeli, hogy **tavaly a nemzetközi vándorlás összességében 27 ezer fővel mérsékelte a népességfogyást**, vagyis a tízezres nettó migrációs egyenleg mellett további 17 ezer nem magyar állampolgár is érkezhett az országba. A pozitív vándorlási egyenleg leginkább Budapesten, valamint Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyében csökkentette a népességfogyást. A főváros évek óta kiemelkedik a nemzetközi vándorlás tekintetében, 2018-ban szintén az átlagosnál sokkal többen érkeztek Budapestre külföldről. A nemzetközi vándorlás népeségszámra gyakorolt negatív hatása csak Baranya megyében volt érzékelhető – teszik hozzá.

A statisztikai hivatal adatai szerint a kivándorló magyarok 31%-a Németországba, 30%-a Ausztriába és 15%-a az Egyesült Királyságba költözött. A kivándorló magyarok 45%-a 30 év alatti, 71%-a pedig még nem érte el a 40 éves életkort. Ezek az arányok jelentősen eltérnek az itthoni lakónépesség kormegoszlásától (32 és 45%). A kivándorlók 53%-a férfi, családi állapot szerint pedig túlnyomó részük nőtlen, hajadon (66%) volt.

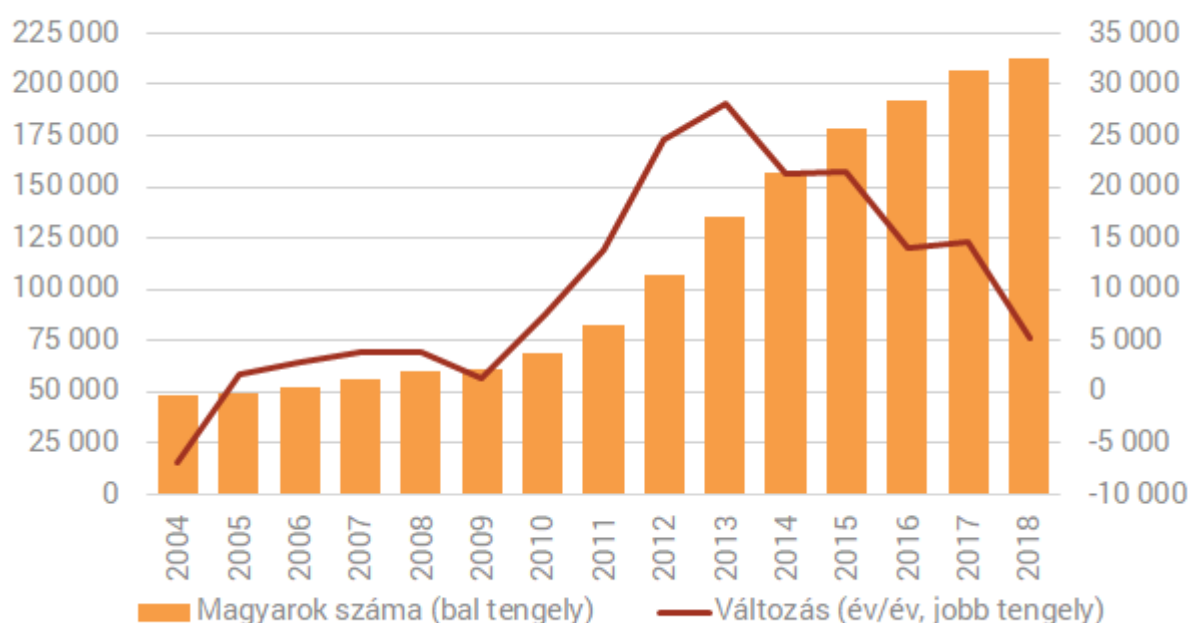
A visszavándorló magyarok 31%-a Ausztriából, 25%-a Németországból és 22%-a az Egyesült Királyságból tért haza. A

2017-es adatokhoz viszonyítva az Ausztriából és az Egyesült Királyságból visszatérők aránya növekvő tendenciát mutatott csoportjukon belül, miközben a Németországból visszavándorlók aránya csökkent. A hazatérők 65%-a 40 évesnél fiatalabb és 29%-a 30 év alatti volt. 56%-uk férfi, jellemzően hajadonok vagy nőtlének (53%), de a kivándorló magyarokhoz viszonyítva körükben magasabb a házások aránya (35, illetve 24%-os).

Eddig mást gondoltunk

A KSH most közölt adatai azért lehetnek kicsit meglepők, mert az európai országokból ugyan még nem látunk átfogó 2018-as adatokat, de az eddigi részstatisztikák még enyhe növekedést jeleztek a tavalyi évre. [A német statisztikai hivatal adatai szerint](#) például náluk több mint ötezer fővel nőtt a magyarok száma, így meghaladta a 212 ezer főt. Eközben minden korábbinál több magyar gyermek született az országban. Azt a németek is elismerik, hogy az utóbbi években nőtt az onnan elköltöző (véltetően részben hazatérő) magyarok száma, de szerintük továbbra is negatív az egyenleg magyar szempontból.

A Németországban élő magyarok száma

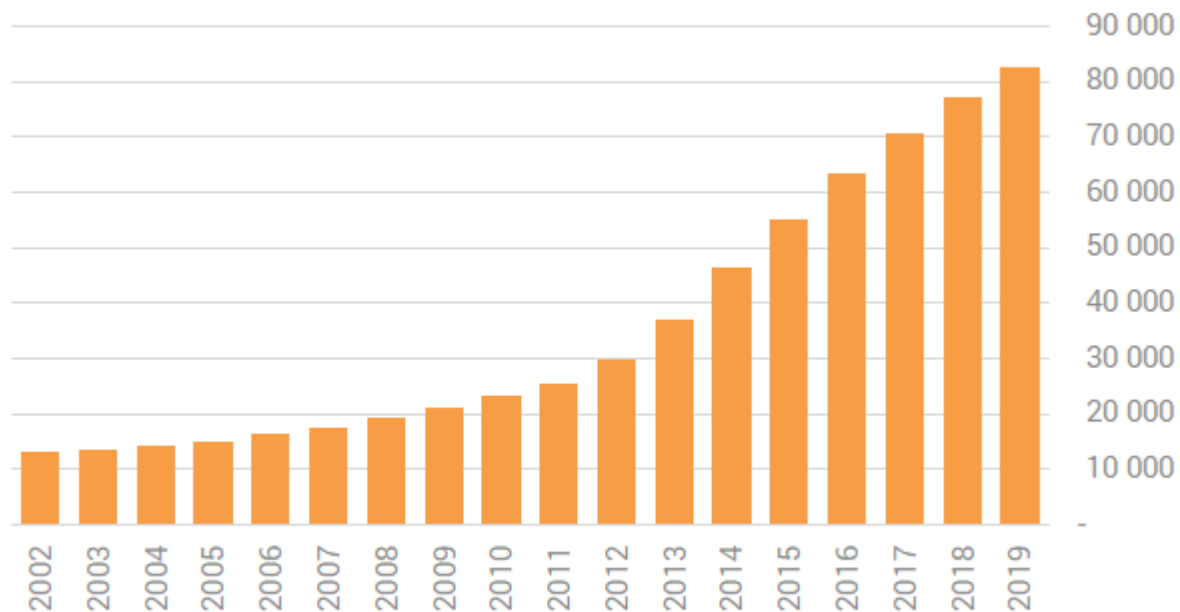

Forrás: Destatis, Portfolio

A magyarok másik nagy felvevőpiaca, Ausztria szintén [néhány hete frissítette adatait](#), náluk 82 ezernél több magyar élt

2018 végén, ami több mint 5600 fővel volt magasabb az egy évvel korábbinál.

Az Ausztriában élő magyar állampolgárok száma

Forrás: osztrák statisztikai hivatal, Portfolio

A harmadik nagy célország, az Egyesült Királyság hivatalos adatait egyelőre nem ismerjük, a tervek szerint ezt csütörtökön tehetik majd közzé. De a fenti két adat nem pontosan ugyanazt mutatja, mint a KSH statisztikája.

Mi lehet a különbség oka?

Azt a magyar statisztikai hivatal is elismeri, hogy a nemzetközi vándorlás mérése "több tényező miatt is nehézségekbe ütközik", de lehet néhány kézzelfogható oka is az eltérésnek:

- Egyrészt a fentiek miatt az uniós tagállamok tükörstatisztikái sem mindig megbízhatók, a nemzetközi szakirodalom is gyakran hagyatkozik arra, hogy a vándorlás alapvetően nehezen mérhető folyamat. Főleg egy olyan közösségben, mint az Európai Unió, ahol biztosított a munkaerő szabad áramlása, vagyis elvileg mindenféle engedély vagy regisztráció nélkül léphetik át a határt az emberek.

- Másrészt van különbség a két statisztika módszertana között: miközben az uniós országok elsősorban az úgynevezett munkaerő felmérésekkel (LFS) és a népszámlálásokkal mérik a náluk élő magyarok számát, a KSH elvileg azokat veszi figyelembe, akik itthon hivatalosan bejelentették, hogy külföldre költöznek vagy onnan visszatérnek, illetve akik TAJ-számot igényelnek. Mindkét módszernek vannak hátrányai, hiszen a munkaerő felmérés például nem számol a munkaerőpiacról kieső családtagokkal és a feketén dolgozókkal, a népszámlálás nem jut el minden emberhez, míg a KSH módszere azért nem biztos, hogy a teljes képet adja, mert nem kötelező itthon bejelentenie annak, aki külföldre (főleg az EU-ba) költözik.
- Feltűnő, hogy a KSH két adatot (hazatérők, nettó egyenleg) is ezerre kerekített, ami arra utalhat, hogy ebben az első becslésben lehet még bizonytalanság.

Vagyis egyelőre nem lehetünk biztosak abban, hogy valóban fordulat történt a magyar kivándorlásban, hiszen az eddig ismert adatok némileg ellentmondók. A megoldáshoz akkor juthatunk közelebb, ha majd megjelenik az Eurostat átfogó 2018-as adata, vagy minden uniós tagállam frissíti az adatbázisát. Az átfogó tendenciákat illetően viszont az biztosnak látszik, hogy az utóbbi években csökkent az elvándorlási kedv és nőtt a hazatérési hajlandóság. A kérdés csak az, hogy ez elég volt-e tavaly a fordulathoz.

Forrás: [Beke Károly](#)

portfolio.hu

2019.05.21.